

Interview. Professor Willem Ombet introduceert goedkope ivf-techniek in derde wereld

‘Deze proefbuisbaby is pas het begin’

► ‘De ivf-behandeling is het topje van de ijsberg’, zegt Ombet. ‘Ons Walking Egg-project zet sterk in op gezinsplanning in de derde wereld.’

© TOMAS SISK/ PHOTO NEWS

In welke landen wordt deze techniek dan al gebruikt?

“In Portugal wordt zij al toegepast en vanaf eind dit jaar hopelijk ook in Engeland en Egypte. In China, Colombia, India en de VS is er ook interesse om ermee aan de slag te gaan.”

Is er in katholieke landen als Portugal of Colombia nog veel morele tegenstand tegen ivf-behandelingen?

“Nee, als we kritiek krijgen, komt die eerder van westerlingen die zich afvragen of het wel een goed idee is om moeders in derdewereldlanden meer kinderen te laten krijgen. Maar de grootste tegenstand komt van de ivf-lobby. Zij zitten er niet op te wachten om harder te moeten werken voor hetzelfde geld, ook niet in arme landen.

“Het is voor ons dus erg belangrijk dat we met de geboorte van Kwadwo bewezen hebben dat we in een arm land met weinig middelen een gezonde baby op de wereld hebben gebracht. Maar het heeft voor mij ook een beetje een

wrange nasmaak omdat we gevoeld hebben hoe moeilijk het is om een goedkopere techniek te introduceren. Men heeft altijd wel een reden om te wachten.”

Maar is het wel een goed idee om een goedkope ivf-behandeling aan te bieden in Afrikaanse landen? Veel gezinnen kampen daar toch met armoede omdat ze te veel kinderen hebben?

“De ivf-behandeling is eigenlijk maar het topje van de ijsberg van ons Walking Egg-project. In samenwerking met andere ngo’s sterk zetten we sterk

in op gezinsplanning. En we merken dat mensen vatbaarder zijn voor gezinsplanning als ze weten dat hun familieleden die geen kinderen kunnen krijgen, ook geholpen worden.”

Deze week is in Ghana de jongen Kwadwo geboren. Voor het Walking Egg-project van de Limburgse professor Willem Ombet is dat een grote triomf. ‘We kunnen baby’s nu via een goedkope ivf-techniek op de wereld brengen.’

YANNICK VERBERCKMOES

Kwadwo is de eerste ivf-baby die in Afrika dankzij de baanbrekende de methode van dokter Ombet geboren is. Met zijn goedkopere ivf-behandeling wil Ombet zich net op arme landen richten, omdat er daar nog een pak sociale stigma’s rond kinderloosheid bestaan. In Afrika bijvoorbeeld verstoten mannen soms hun echtgenote als die geen kinderen kan krijgen.

Waarom is deze behandeling zoveel goedkoper?

“We zijn er in geslaagd om op een erg simpele manier in een proefbuis de perfecte omstandigheden te creëren voor een bevruchting. Je hebt alleen twee proefbuizen nodig, een tablet bicarbonaat, water, citroenzuur en een temperatuurbox.

“40 procent van de kosten voor een klassieke ivf-behandeling gaan naar het laboratorium en bij onze methode heb je geen geavanceerd labo

nodig, waardoor onze behandeling maar een vierde kost van een klassieke ivf, of zo’n 1.000 euro. Het enige probleem dat we in derdewereldlanden nog hebben is dat we moeilijk goed opgeleide dokters vinden.”

Wat met de veiligheid van dit type ivf-behandeling?

“Uit onze testen blijkt dat onze techniek hetzelfde resultaat oplevert als de klassieke ivf-behandeling. We hebben zeer weinig vroeggeboren baby’s en zeer weinig lage geboortegewichten. Maar op dit moment zijn er natuurlijk nog maar 90 baby’s op deze manier geboren, dat is nog iets te vroeg om hier definitief uitsluitel over te geven.”

Mogen we verwachten dat uw techniek uitgerold wordt over alle Belgische ivf-centra?

“Dat denk ik niet. Laboratoria zijn in België vrij hightech en zien er weinig baat in om onze techniek bijkomend toe te passen. En de druk vanuit de patiënten voor een goedkopere behandeling is niet groot omdat die in België toch grotendeels terugbetaald wordt. De patiënten die we in België behandelen, zijn degenen die al zes cycli gedaan hebben en dus niet meer kunnen rekenen op een terugbetaling. Verder hebben we ook al enkele Nederlanders en Duitsers gehad.”

Bestaat er soms een kans dat er een ivf-toerisme op gang komt naar Genk?

“De bedoeling is niet dat Genk het centrum wordt van goedkope ivf-behandelingen. Op termijn willen van Genk een opleidingscentrum maken, waar we de techniek kunnen aanleren aan dokters uit andere landen, met name in de derde wereld.”

► De Ghanese Kwadwo. © RV